אמרו לו פרק שלישי כריתות

מסורת הש"ס

ג) מולין סב. כ) מכות יד., ג) פ"ל בהגהה לחת מהר. ד) [נ"ל דלמה אמר כ"ש מהמה שכמה שנמשמיה], ה) נ"ש בתוספ' שבת פ"ק, ו) [נ"ל דבנמה], ז) [נמהמה שנמשמיה לחמת שלמן וכ"ש בומנכ"ש], ח) [ר"ש תוס' שבת קמה. ד"ה ומן].

תורה אור השלם

1. עֶרְוַת אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה אֶת בַּת בִּנָּהּ וְאֶת בַּת בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ שְׁאֵרָה הִנָּה זִמָּה הוּא: ויקרא יח יז
2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֲחֹתוֹ בַּת אָבִיו אוֹ בַּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֶרְוָתָהּ וְהִיא תִרְאֶה אֶת עֶרְוָתוֹ חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְנֵי עַמָּם עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גִּלָּה עֲוֹנוֹ יִשָּׂא: ויקרא כ יז

הגהות הב"ח

(ס) רש"י ד"ה כולן כתבנם וכו' על כל אחת והן כל כל"ל ותיבה על נמחק: (ב) ר"ה כמולם וכו' ותמהים יש בתמה: (ג) ר"ה מהו וכו' מבלה ס"ל ותמ"ל ס"ה אבר המדולדלת באדם אבר המדולדלת: הנמלם:

מוסף רש"י

שחטה ואת בת בתה. אין כאן עניין לאיסור, ואחר כך שחט את בתה. ויש כשחטה זו שני איסורין, אחוז ואם אם כמו משום אמה, וכנו אחוז משום אמה. ובשחטה. פוסג את האיבעים. דחד לאי אבל חוצה אחת בהמה אחד מעבה (חולין מב.). באיטלים. בחקים שמוכרין הבשר בחקלון (מכות יד. ושם ב"אסלים).

שיטה מקובצת

ה) משום דשמות מוחלקין דמיתקריא חמותו ומיתקריא אם חמותו: ו) מיקריין ואין שמות אות ד' נמחק: ז) ואחת אמרו לי לא: ח) נשיו ס"א נשים: ט) ואחת ודוראין אני שהדברים: י) על אותתו שהיא אותה: יא) אמו מהו חייב: יב) תיבת מהו נמחק: יג) תיבות שהוא שם א' נמחק: יד) אחת שהן שם תיבת שהיא נמחק: טו) אלא אמר קרא ערות אחותו גלה. נלון תיבה לפה לי קרא הא הגן יש בא כיאה אחת וחייב עליה שם חטאות ולא מצרך קרא אלא מחייב אכולהו כאיסור כולל וכאיסור פוסף וכ"ש והיכא דהוי ליה איסור בת אחת כראסר בפ' אכבעה אחין איסור כולל ואיסור פוסף את ליה איסור בת אחת מבעיא ר"ל דשאני הבא דהכל איסור אחות הלכך בעיא קרא. הראש"ש ד"ל: יא) שבא אביו עלי: יב) תיר בא עליה וחזר הבא עליה. נלון לאי דוקא בא דר' אליעזר מחייב על כל כת וכמה אלא לרבותא דחכמים נקט בא. הראש"ש ד"ל: יד) ואחת. ובפוף פ' ד' אחין אמר דחייב על כל כיאה וביאה ושם פרש"י שפיר. תוס': טו) אמר ליה הבא: טז) אחת. ס"א והן חייבות על: יז) משום דהא עבד דיתין כי' חייב על כל אחת ואחת דעבד ור"ג כיון דקצר כגרוגרת וחזר וקצר בהעלם אחת: יח) דבה הוא ניהו טעמא: יט) דתם משום דאי: כ) במקום אבות. נלון דאם עשה אב ותולדה מחייב תרתי: וס"ד דסתא שעשה האב והתולדה זה אחר זה מס"ד דיקי דאי איתא דבאב ואב מחייב תרתי לשמעינן [הא] וכ"ש באב ותולדה א). מהרי"ל דל אבות מרוקט אב ותולדה ולא נקט אב ואב שיים דלא מחייב באב ואב: כא) בדלית המודלה על אות י' ת' נמחק: כב) אבר המדולדל בבהמה: כג) תיבות כ' איסורים ל"ש: כד) השלישית הבו שניה אותו שלישית תיבות ושניה בנו ואותו ל"ש ואות ד' נמחק: כה) על תיבות אבל הבא אין נופין מוחלקין דילמא כו' אבהו נרשם מלמעלה על כל תיבה קו להורות שהן מוחלקין: כו) ר"ה שהיא אחר ר"ה שם א"ו: כז) ותן בתחשבה הפלטות: כח) ורה הוא השיעור: כט) תיבת היא נמחק: ל) אחת שאן ונופין ומשמת.

ל) נרשם מל"ל וכ"ש כתב ותולדה אלא מדנקט אב וכו' מחייב כתב ולא. מהרי"ל.

והתיאבו בפיק חייב הטאת משום שבת ואע"ג דאמרינן המוציא בפיי לאחר ידו ובמרסקן פטור שלא הוציא כדרך המוציאין הני מילי כי הוציא שאר הפציר בפיי. אבל אוכל כדרכו הוציאו בפיי חייב אמרו לו אינו מן השם ראינו משום שם אכילה אבר חייב דהוצאה לאו אכילה הוא: לעזר דאיסור חל על איסור. גדרא לית ליה כגון היכא דאמר שבועה שלא אוכל חלב ואכל דאינו חייב אלא משום חלב ולא משום שבועה ואין איסור חל על איסור. וכן נדר שאמר שבועה שלא אוכל עגבים ואכל אבל במקום איסור מוסיף היכא דעתוספר אחרים על איסורו אי באיסור כולל היכא דכולל דברים המוחרים עם דברים האסורין כגון נדר שאמר שלא אוכל תאנים ועגבים ואכל תאנים ועגבים מינו דחלה (על) איסור שבועה אתאנים תלה נמי אעגבים. והכי נמי כל היכא דאיכא איסור מוסיף או איסור כולל אית ליה איסור חל על איסור. והכא נמי שהוי מעיקרא לא

ל) נרשם מל"ל אכל אכל תוכלין כמתלין דאיתו אלא מיתלה דדנקא לא הי חייב כרת אלא איסורא בעלמא. ג) עד שיין לדף יג ע"ב

עין משפט נר מצוה

סב. א מרי פ"ב מהל' שחיטה הלי יב:
סג. ב מרי פ"ד מהל' שגגות הלכה ד:
סד. ג מרי שם הלי ה:
סה. ד מרי פ"ב מהל' שגגות הלי ג:
סו. ה מרי פ"ד שם הלכה ה:
סז. ו מרי שם פ"ב הלי ח:
סח. ז מרי שם הלי ג:
סט. ח מרי שם פ"ד הלכה י:
ע. ט מרי פ"ב מהל' מלות הטומאה הלי ה:
עא. י מרי פ"ב מהל' טומאת מת הלי ו:

לעזי רש"י

טרייל"א. נקב-דליות.

רבינו גרשום

כדאמר בפ' אור ארבעה עשר ובהנהו חייב כרת כשאוכלין ונכנס למקדש לאוכל באוכלין טמאין בטומאה דדבנן לא הוי חייב כרת אלא לאו בעלמא: נכנס למקדש ושהה. האי ושהה לא ידענן אי שהה במקדש קאמר או שהה באכילתן: ר' אלעזר אמר אם הפסיק בה באותן רביעית שלא שתאן ביחד או אם נתן לתוכו מים כל שהוא ושתאו ונכנס פטור: לפה לי שהייה דקתני. (נכנס למקדש ושהה) דמסמע דאכנסם למקדש קאי ושהה ושם אינו צריך שהייה כלום אלא מכיון שנכנס הוי הוה חייב דאמר התם במסכת שבועות דקא בעי שהייה שיעור השתתויה הוי מילי מנישטא בפנים בהיכל. אבל בשנישטא בחוץ לאולתר כשנכנס חייב: אמר רב יהודה. האי ושהה דקתני באכילתו קתני: א"כ מה ת"ל יין. והלא משכר נפקא לומר לך יין מגיתו ריין כל שהוא מוהדרין עליו לאו בעלמא ולא מיתה: ועל שאר משכרין באוהדה. ריין נמי כדי שכרותו חייב עליו מיתה: נמרגן שכר שכר מגדר דתמים מיין ושכר ידיד מאי ושכר דגדר ביין מיירי ולא בשאר משכרין: כמאן. כר' יהודה דהא איתו אמר יעל שאר משכרין באוהדה: שבינא דחכימי: מושב שבחכמים והל' כמותו: אתא לקמיי דרב אשי. כדי להתיר לו נדרו וכ"ש היה: א"ל דל האירנא ותא למחר. שלאחר אכילה בא לפניי: דרב לא מוקים אמורא עליה. לדרוש ולהורות כ"ש בעזרק הלכתא ד"ש מני משום שכרות שלא ישנה ומשום שכרות נמי לא רצה להתיר לו עד למחר: א"ל רב אחא והאמר רב הלכה כר' אלעזר שאם נתן לתוכו מים כל שהן פטור דאינו משכר: א"ל הא כרביעית. (בטעות) בשאינו שותה אלא רביעית ונותן בו מים כל שהוא אינו משכר הא אם יהא יותר מרביעית אע"פ שנתן בו מים כל שהוא אינו מפיג טעמו ומשכר ואני שהיתר יין יותר מרביעית: ולהבריל רמחיב בחר יין ושכר אל חשש ליבר דשתיי יין אל יהודה: בין הקדש ובין החול. דהיינו דמים ובערכין ותרומים והקדשות להורות באיזה ענין שאסר שהיתה קדש שאם אמרו בענין אחר חול: ולהורות זו הוראה. של איסור והיתר: את כל החקים אלו המדרש. שאם דורש בהגדה בפירוש מקראות לא יפרש ולא יורה בהן אם הוא שחייב: אשר דבר זו הלכה. (משנה) שאפילו בפשטה שפוטנה אל יעסוק בם בשביל להורות: ביד משה זה התלמוד שמשם לא יעסוק כל עיקר שהתלמוד מפרש הכל: יכול אפי' משנה. לא יעסוק בה אפי' שלא יתבוין להורות: ת"ל ולהורות. לא אמר אלא בשונה בה ע"מ להורות: רי יוסי אמר יכול אפי' תלמוד לא ישנה אפי' שלא יתכוין להורות: ת"ל ולהורות. אינו אפר אלא ע"מ להורות: יצא שרץ. שטחוני יין יכול להורות בו שהוא טמא. וכן

אמרו לו אין נופין מוחלקין. ולענין לחמת אמה נמי אם היה נמר כ' נפים וכא על הפלגים שבא אחותו אחיהן אחותו אחיהן אחותו אחיהן